

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2011, č. j. 1 Ad 48/2010 - 115,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 960 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 18. 6. 2010, č. j. MHMP 356629/2010, SSP 127/2010, bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce hlavního města Prahy, pracoviště státní sociální podpory v Praze 12 ze dne 15. 3. 2010, č. j. 3500/9/ALA-1/2, kterým podle § 61 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“) byla zamítnuta žádost žalobkyně o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 9. 1999. V odůvodnění rozhodnutí o odvolání Magistrát hlavního města Prahy uvedl, že žalobkyně požádala dne 12. 10. 2009 o příspěvek na bydlení s datem přiznání od 1. 9. 1999. K žádosti doložila pouze vyplněný formulář o výši příjmu za třetí čtvrtletí 2009, a proto byla dne 13. 10. 2009 vyzvána k doložení platné nájemní smlouvy,

plateb za nájemné a služby spojené s bydlením. Dále byla upozorněna, že o dávku je možné požádat nejvýše tři měsíce zpětně a k tomuto období, tedy k druhému čtvrtletí roku 2009 je třeba předložit všechny doklady. Žalobkyně byla poučena, že veškeré skutečnosti je povinna doložit do osmi dnů od doručení výzvy a v případě nesplnění této povinnosti jí může být dávka nepřiznána. K žádosti žalobkyně jí byla lhůta k doložení rozhodných skutečností prodloužena do 4. 11. 2009 avšak ani během ní tuto svoji povinnost nesplnila. Proto podle odvolacího orgánu byla její žádost o příspěvek na bydlení s datem přiznání od 1. 9. 1999 zamítnuta v souladu se zákonem.

Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 27. 9. 2011, č. j. 1 Ad 48/2010 - 115, žalobu proti uvedenému rozhodnutí o odvolání jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku městský soud uvedl, že příspěvek na bydlení je testovanou dávkou státní sociální podpory, a proto je zapotřebí, aby žadatelé o tuto dávku prokázali existenci nájemního či vlastnického vztahu k bytu, jakož i své příjmy a platby za nájemné a služby spojené s bydlením. Tyto skutečnosti, které orgán státní sociální podpory nezná, jsou rozhodné pro přiznání a výši příspěvku na bydlení, a proto bylo povinností žalobkyně vyhovět výzvě a uvedené skutečnosti osvědčit v osmidenní lhůtě od jejího doručení. Žalobkyně byla přitom náležitě poučena o tom, že v případě nedoložení vyžádaných dokladů jí příspěvek na bydlení nebude přiznán. I přesto uvedené výzvě nevyhověla a tudíž nese následky této své nečinnosti.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost. Stěžovatelka v kasační stížnosti stejně jako v žalobním řízení namítla, že doposud není zcela vyjasněn její vztah k bytu č. 24, I. kategorie, o velikosti 3 + 1, v 7. patře domu č. p. X v ulici K. 16, P. 4 - M. Podáními ze dne 20. 12. 2010 a ze dne 9. 8. 2011 proto požádala městský soud o přerušení řízení. Soud měl tomuto návrhu vyhovět i s ohledem na dovolání, které podala v řízení o vyklizení předmětného bytu, vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 8 C 198/2003. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2011, č. j. 1 Ad 48/2010 - 115, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Magistrát hlavního města Prahy se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Vzhledem k tomu, že s účinností od 1. 1. 2012 přešla na základě zákona č. 366/2011 Sb. působnost krajských úřadů rozhodovat o odvolání ve věcech dávek státní sociální podpory na Ministerstvo práce a sociálních věcí, stalo se tímto dnem ministerstvo procesním nástupcem žalovaných krajských úřadů v soudních řízeních v těchto věcech, jak vyplývá z § 69 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V řízení o kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud jednal jako se žalovaným namísto Magistrátu hlavního města Prahy s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Byl-li příjemce dávky vyzván příslušným orgánem státní sociální podpory, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, je podle § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán státní sociální podpory delší lhůtu; neučiní-li tak v určené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, dávka může být odejmuta nebo nepřiznána, jestliže příjemce byl ve výzvě na tento následek prokazatelně upozorněn. Skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku a na její výši se v řízení o dávkách státní sociální podpory osvědčují především doklady, které musí být součástí žádosti o dávku.

U stěžovatelky jako samostatně posuzované osoby musela žádost o příspěvek na bydlení podle § 68 odst. 1 písm. d), g) zákona o státní sociální podpoře obsahovat tyto doklady:

a) doklad o výši jejího příjmu v rozhodném období,
b) doklad o tom, že byt je užíván na základě nájemní smlouvy nebo na základě vlastnictví k nemovitosti, a
c) doklad o výši nájemného, nákladů za plnění poskytovaná s užíváním bytu, nejsou-li tyto náklady zahrnuty do nájemného, a nákladů za plyn, elektřinu, vodné, stočné, odvoz odpadu a centrální vytápění nebo za pevná paliva.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovatelka podala dne 12. 10. 2009 žádost o příspěvek na bydlení s datem přiznání od 1. 9. 1999. K ní připojila vyplněné formuláře o výši jejích příjmů za kalendářní měsíce třetího čtvrtletí 2009 společně s příslušnými potvrzeními od jednotlivých zaměstnavatelů. Dále stěžovatelka k žádosti o příspěvek na bydlení předložila formulář o výši nákladů na bydlení, v němž však vyplnila pouze své osobní údaje a údaj o trvalém pobytu.

Výzvou Úřadu práce hlavního města Prahy, pracoviště státní sociální podpory v Praze 12 ze dne 13. 10. 2009, č. j. 5238/96/ALA, byla stěžovatelce uložena povinnost, aby ve lhůtě osmi dnů od jejího doručení doplnila žádost o příspěvek na bydlení ze dne 12. 10. 2009 o následující údaje:

- uvedení období, od něhož požaduje dávku vyplatit (nejdéle tři měsíce zpětně od podání žádosti),
- vyplnění kolonky o kalendářním čtvrtletí, o vztahu k bytu a o druhu vytápění na formuláři o dokladu o výši nákladů na bydlení,
- potvrzení či doložení dokladu o zaplacení nájemného, nákladů za plnění poskytované s užíváním bytu a nákladů za plyn, elektřinu, vodné, stočné, odvoz odpadu a za centrální vytápění,
- předložení nájemní smlouvy,
- předložení těchto potvrzení za druhé čtvrtletí 2009 a potvrzení o výši příjmů za druhé čtvrtletí 2009 v případě požadavku na zpětné vyplacení dávky.

V této výzvě orgán státní sociální podpory stěžovatelku poučil, že pokud uvedené povinnosti nesplní, nebude jí dávka přiznána. Při jednání na pracovišti státní sociální podpory v Praze 12 ze dne 21. 10. 2009 byla stěžovatelka opětovně poučena o tom, že pro přiznání příspěvku na bydlení je nutné doložit všechny doklady uvedené ve výzvě a že tato dávka se zpětně vyplácí nejvýše tři měsíce. K její žádosti jí byla lhůta na předložení dokladů nutných pro vyřízení žádosti o příspěvek na bydlení prodloužena do 4. 11. 2009. Stěžovatelka však v této prodloužené lhůtě ani později požadované doklady nepředložila.

Stěžovatelka tedy ve správním řízení předložila doklady o výši svých příjmů, z nichž by pravděpodobně mohl být zjištěn její příjem podle § 4 a násl. zákona o státní sociální podpoře. Nárok na příspěvek bydlení má však vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu, jestliže a) jeho náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, a b) součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení (§ 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře). Náklady na bydlení u bytů užívaných na základě nájemní smlouvy podle § 25 odst. 1 a 3 zákona o státní sociální podpoře tvoří nájemné, náklady za plnění poskytované s užíváním bytu, nejsou-li tyto náklady zahrnuty do nájemného, náklady za plyn, elektřinu, vodné, stočné, odvoz odpadu a centrální vytápění nebo za pevná paliva. Tyto náklady na bydlení tedy představují jednu veličinu při posuzování nároku na příspěvek na bydlení i na jeho výši, jak vyplývá z § 27 zákona o státní sociální podpoře. Jestliže tedy stěžovatelka nepředložila žádné doklady vztahující se k užívanému bytu, nebylo možné stanovit výši jejích nákladů na bydlení a tím ani rozhodnout o jejím nároku na příspěvek na bydlení.

Navíc v žádosti o příspěvek na bydlení ze dne 12. 10. 2009 stěžovatelka uvedla, že je hlášena k trvalému pobytu v bytě č. 24, I. kategorie, o velikosti 3+1, v 7. patře domu č. p. X v ulici K. 16, P. 4 - M. Z obsahu správního spisu však vyplývá, že rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 sp. zn. 8 C 198/2003, který nabyl právní moci dne 18. 8. 2005, bylo rozhodnuto o povinnosti stěžovatelky vyklidit tento byt do šesti měsíců od právní moci tohoto rozsudku kvůli neplacení nájemného. V době vydání žalobou napadeného rozhodnutí nebyl tento rozsudek zrušen. Proto městský soud, který byl podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vázán skutkovým stavem existujícím v době rozhodování správního orgánu, musel vycházet z toho, že stěžovatelka nebyla v rozhodné době nájemkyní bytu, k němuž byla hlášena k trvalému pobytu, a tudíž nesplnila jednu z podmínek pro přiznání příspěvku na bydlení zakotvenou v § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře. Za této situace nebyly dány důvody pro přerušení řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánu pomoci v hmotné nouzi do skončení řízení o dovolání ve věci vyklizení shora uvedeného bytu, které je vedeno u Nejvyššího soudu. S poukazem na tytéž skutečnosti zde nejsou dány důvody ani pro přerušení řízení o kasační stížnosti, takže Nejvyšší správní soud o ní meritorně rozhodl. Navíc stěžovatelka ničím neprokázala, že byt, ve kterém byla hlášena k trvalému pobytu, v rozhodné době fakticky užívala a že jí v souvislosti s tím vznikly nějaké náklady na bydlení ve smyslu § 25 zákona o státní sociální podpoře, jak již bylo zmíněno.

Stěžovatelka tedy neosvědčila skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek na bydlení a na jeho výši a v důsledku toho nemohla být žádost o jeho poskytnutí náležitě posouzena. Proto orgán pomoci v hmotné nouzi postupoval v souladu se zákonem, když po předchozím upozornění příspěvek na bydlení stěžovatelce nepřiznal.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelka v něm neměla úspěch a žalovanému ani jeho právnímu předchůdci v něm žádné náklady nad rámec jejich běžné úřední činnosti nevznikly.

Dále Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů v celkové výši 960 Kč, která se skládá z částky 500 Kč za jeden úkon právní služby [podání kasační stížnosti ze dne 25. 10. 2011 podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů], z částky 300 Kč za s tím související režijní paušál (§ 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a z částky 160 Kč odpovídající 20 % dani z přidané hodnoty, kterou byla advokátka povinna podle zvláštního právního předpisu odvést z odměny za zastupování a náhrad, jež byly vyjmenovány (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů bude ustanovené zástupkyni stěžovatelky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v obvyklé lhůtě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. dubna 2012

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu